

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 18 kwietnia 2025 r.
Znak sprawy: DŻW.zch.870.1.13.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Zapytania nr 2386 w sprawie odszkodowań dla rolników poszkodowanych w związku z wybuchem ogniska ptasiej grypy w ich hodowli.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 2386 Lidii Czechak Posłanki na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1 Czy Ministerstwo zamierza zgodnie ze swoimi przedwyborczymi obietnicami wprowadzić szybszą ścieżkę odszkodowań? Wypowiedź wiceministra Kołodziejczaka. w 2021 r. Mówiła o tym by powstała ustawa w tym zakresie a nie decydowali o tym urzędnicy , przypomnę , że już 1,5 roku rządów a zmian dotyczących odszkodowań za ptasia grypę nie ma?

W polskim porządku prawnym przewiduje się odszkodowania ze środków budżetu państwa w przypadkach określonych w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹. Zgodnie z w art. 49 ww. ustawy za zwierzęta gospodarskie określonych gatunków (w tym drób), zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, posiadaczowi zwierząt przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia. Dodatkowo, odszkodowanie ze środków budżetu państwa przysługuje również między innymi za zniszczone, z nakazu organu Inspekcji

¹ (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075)

Weterynaryjnej, przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania, produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze, czy sprzęt, które nie mogą być poddane odkażaniu.

Dodatkowo, w trybie odrębnym, osobom, którym nie przysługuje odszkodowanie, a które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej, wojewódzki lekarz weterynarii może, na wniosek powiatowego lekarza weterynarii, przyznać nagrodę ze środków budżetu państwa, przy czym wysokość takiej nagrody nie jest uzależniona od strat poniesionych w danym gospodarstwie, a od zaangażowania jego właściciela w zwalczanie choroby.

Posiadaczowi zwierzęcia, w określonych przypadkach, przysługuje także zapomoga za padłe zwierzęta.

Równocześnie pragnę poinformować, że aktualnie procedowany jest projekt ustawy o zdrowiu zwierząt (UC40).

Regulacje dotyczące odszkodowań zawarte w ww. projekcie ustawy o zdrowiu zwierząt, zostały w pewnym zakresie zmienione w porównaniu do aktualnie obowiązujących regulacji zawartych w art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, przewidują, co do zasady, ten sam sposób szacowania.

Tak jak dotychczas, odszkodowanie będzie przysługiwało w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia. Wartość rynkowa zwierząt określana będzie na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez tego powiatowego lekarza weterynarii.

Projektowane przepisy wprowadzają natomiast zmiany warunków i zasad przyznawania odszkodowań, tj.:

- 1) rozszerzono katalog zwierząt, za które będzie przysługiwało odszkodowanie ze środków z budżetu państwa o zwierzęta, które padły po dokonaniu przez ich posiadacza powiadomienia o podejrzeniu wystąpienia choroby, ale jeszcze przed podjęciem działań wynikających ze zwalczania choroby, jeżeli organ Inspekcji Weterynaryjnej stwierdzi, że padły one z powodu zachorowania na chorobę objętą zwalczaniem;

- 2) wprowadzono, za mniej istotne uchybienia w funkcjonowaniu zakładu, procentową obniżkę kwoty odszkodowania w miejsce odmowy wypłaty odszkodowania,
- 3) rozstrzyganie w sprawach o odszkodowania będzie się odbywało na zasadach kpa oraz zostanie poddane kognicji sądów administracyjnych, co będzie sprzyjać przyspieszeniu rozstrzygania spraw - wyroki w sprawach sądowo-administracyjnych zapadają bowiem szybciej niż w sprawach cywilnych.

Ad 2 Jakie działania podejmuje rząd w celu walki z ptasią gripą?

W 2025 r. w Polsce stwierdzono 79 ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu oraz 32 ogniska u ptaków dzikich (stan na 17 kwietnia br.). W całej UE w 2025 r. w analogicznym okresie stwierdzono 210 ognisk u drobiu i 495 u ptaków dzikich.

Inspekcja Weterynaryjna, odpowiedzialna za zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt na terytorium RP, realizuje działania w zakresie zwalczania oraz ograniczania rozprzestrzeniania się grypy ptaków w oparciu o obowiązujące prawo unijne i krajowe, a w szczególności:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”)²,
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania³,
- ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Podstawowe działania realizowane w związku z HPAI opierają się na następujących akcjach i inicjatywach:

1. Nadzorce nad likwidacją ognisk HPAI stwierdzonych u drobiu oraz wyznaczaniu obszarów objętych ograniczeniami na podstawie rozporządzenia 2020/687,
2. Działalności powiatowych i wojewódzkich zespołów ds. dochodzeń epizootycznych oraz zespołów zarządzania kryzysowego,

² (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.)

³ (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.)

3. Cyklicznym dostarczaniu Inspekcji Weterynaryjnej, za pośrednictwem wojewódzkich inspektoratów weterynarii, informacji na temat szczegółowej prognozy pogody wraz z kierunkami wiatru - w celu określenia ryzyka przeniesienia wirusa na kolejne obszary.
4. Realizacji akcji informacyjnych oraz spotkań edukacyjnych z przeznaczeniem dla hodowców oraz urzędowych lekarzy weterynarii w sprawie bioasekuracji i zwalczania HPAI. Na stronach internetowych powiatowych inspektoratów weterynarii są także dostępne infografiki dotyczące HPAI, a w budynkach Inspekcji Weterynaryjnej wywieszone są plakaty oraz ulotki z przeznaczeniem dla hodowców drobiu.
5. Realizacji „Krajowego programu mającego na celu nadzór nad zwierzętami pod kątem grypy ptaków ” na lata 2025-2027⁴,
6. Przekazywaniu przez Inspekcję Weterynaryjną materiału do badań w kierunku HPAI wraz ze zleceniem sekwencjonowania materiału genetycznego wirusów z ognisk, jak i do porównania ich sekwencji między sobą - w celu ustalenia powiązań pomiędzy ogniskami.

Pragnę zapewnić, że Inspekcja Weterynaryjna dokłada wszelkich starań mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby oraz jak najszybsze jej zwalczenie.

W ostatnich tygodniach w związku z trudną sytuacją epizootyczną dotyczącą HPAI w Polsce, w szczególności na terenie województw wielkopolskiego, mazowieckiego oraz warmińsko – mazurskiego Główny Lekarz Weterynarii podjął we współpracy z przedstawicielami związków branżowych sektora drobiarskiego, działania, które zaowocowały uzgodnieniem z Komisją Europejską, że na określonych obszarach w ww. województwach, wdrożone zostaną niezwłocznie środki mające ograniczyć rozprzestrzenianie się wirusa HPAI i rozwlekanie choroby.

Nakazy i zakazy wdrożone zostaną w ramach rozporządzeń lokalnych. Obejmują one m.in.: wydłużenie do 14 dni czasu między wstawieniami drobiu połączone z dodatkową, urzędową kontrolą dezynfekcji, obowiązek weryfikacji i zatwierdzenia planu bioasekuracji gospodarstwa utrzymującego drób przez lekarza weterynarii, cotygodniowy monitoring w obszarach objętych ograniczeniami stanu zdrowia ptaków, dostosowanie obsady w kurnikach do możliwości realizacji zasady „cały kurnik pełny – cały kurnik pusty” oraz zwiększenie poziomu bioasekuracji obsługi ferm drobiu .

⁴ rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu mającego na celu nadzór nad zwierzętami pod kątem grypy ptaków ” na lata 2025-2027 (Dz. U. poz. 435)

Przestrzeganie, określonych przepisami wymagań oraz bezwzględne stosowanie się do zasad bioasekuracji to najistotniejsze elementy przeciwdziałania transmisji wirusa HPAI. Dotyczy to zarówno ograniczenia możliwości przeniesienia wirusa ze środowiska naturalnego do gospodarstw utrzymujących drób, jak również w samym środowisku naturalnym.

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów